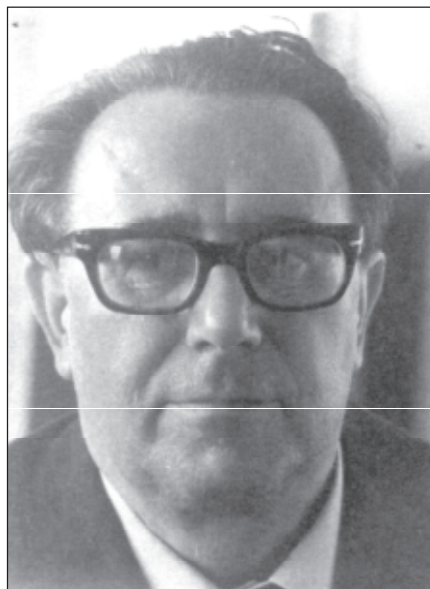

Богомил Нонев
(1920-2002)

Bogomil Nonev
(1920-2002)

Разказвач, есеист, литературен критик. След края на тоталитаризма той пое кормилото на Българския П. Е.Н. и беше негов президент от 1991 до 1995 г. Нонев е автор на кратки разкази, пътеписи, есета и литературна критика. Той вече не е между нас, но помним неговите думи: "Ние сме убедени и днес, че можем и трябва да играем активна роля в дейността на Международния П.Е.Н., въпреки всички трудности, които сме длъжни да превъзмогнем. Убедени сме, че П.Е.Н.-центърът защитава правата на твореца и на цялата писателска интелигенция, активно съдейства за търсене на пътища в духовния живот на епохата, бори се за съхранение на културното наследство и проявява непримиримост към всякаква расова, политическа или религиозна непримиримост."

An essayist, prose-writer, critic. After the collapse of the totalitarian regime he took the helm of the Bulgarian PEN centre and was its president from 1991 to 1995. Nonev is an author of short stories, travel books, essays and literary criticism. He has left us, but we remember his words, 'Today, we still firmly believe that we can and should play an active role in the activities of PEN International, in spite of all the difficulties we are facing. We also believe that the PEN defends the rights of the authors and of the writers' community as a whole, that it actively assists the search for new ways for the culture in our age, that it strives for the preservation of the cultural heritage and rejects any hostility on a racial, political or religious basis.'

ТАМ, КЪДЕТО ИЗТОКЪТ Е ЗАПАД

...Избраното заглавие на тези няколко страници всъщност е заглавие на книгата на английската писателка Хенриета Лесли, която е била гост на българския П.Е.Н. през годините 1927-1928. По същото време нобеловият лауреат Джон Голсуърти обнародва призив към световната общественост да се даде помощ на България във връзка с катастрофалното земетресение в южните предели на нашата родина.

...Не зная по-точна формулировка за България от посочената ("Там, където Изтокът е Запад") – една страна, в която в продължение на 1300 години се развива култура, книжовност, изкуство, дълбоко свързани с европейския ренесанс и свободолюбивите и демократични

WHERE EAST IS WEST

...The title given to these few pages is actually the title of a book by the English writer Henrietta Lesley, who visited the Bulgarian PEN in 1927-1928. At the same time, John Galsworthy, the Noble Prize winner for literature, issued an appeal to the world community to help Bulgaria recover from the damages caused by the disastrous earthquake which hit the Southern parts of the country.

...I don't know of a better characteristic of Bulgaria (Where East is West) - a country which for a period of 1300 years has been developing a culture, literature and arts with tendencies in philosophy.

..No wonder that from the very first years of its

тенденции във философията, литературата, пластичните изкуства.

...И не е случайно, че още в първите години на своето съществуване българският П.Е.Н. център имаше за приятели, а в повечето случаи и свои гости, световно известни писатели като Джон Голсуърти, Хърбърт Уелс, Ромен Ролан, Рабиндранат Тагор, Франц Верфел, Артур Шницлер, Иво Андрич, Раде Драйнац, Морис Метерлинк, Анатоле Франс, Стефан Цвайг, Ернст Толер, Жюль Ромен, Анна Мария Матуте, Пиер Емануел, Амрита Притам, Константин Симонов, Леонид Леонов, Мишел Турние и още мнозина. Това свидетелства и за волята на българските членове на П.Е.Н. да превъзмогнат както настъплението на фашизма, така и остротата на студената война.

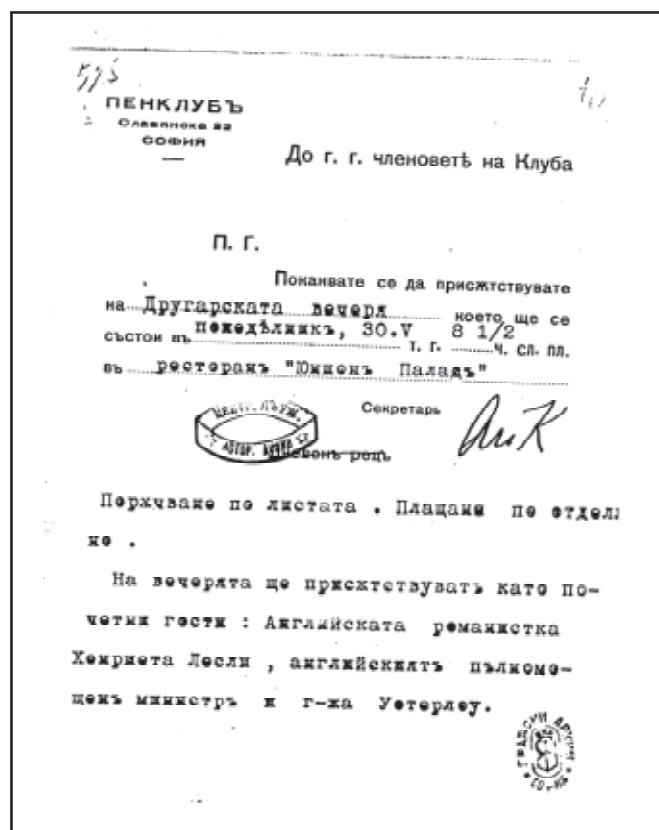
Богомил Нонев

Последните книги на Богомил Нонев
The last books of Bogomil Nonev

existence, the Bulgarian PEN centre's friends and guests were some of the world's most famous writers like: John Galsworthy, Herbert Wells, Romain Rolland, Rabindranath Tagore, Franz Werfel, Arthur Schnitzler, Ivo Andric, Rade Drainatz, Maurice Maeterlinck, Anatole France, Stefan Zweig, Ernst Toller, Jules Remains, Ana Maria Matute, Emmanuel Piere, Amrita Pritam, Konstantin Simonov, Leonid Leonov, Michel Tournier and many others. This testifies the Bulgarian PEN members' good will to overcome the rising of fascism and later the brutality of the cold war.

Bogomil Nonev

Покана до членовете на българския П.Е.Н. клуб за среща с английската писателка Хенриета Лесли
An invitation card to dinner in honor of the English writer Henrietta Lesley

ЧЛЕНОВЕ НА БЪЛГАРСКИЯ П.Е.Н., 2007

Алек Попов
Александър Шурбанов
Анжел Вагенщайн
Антон Дончев
Атанас Наковски
Богдана Зидарова
Бойко Ламбовски
Борис Жогов
Боян Биолчев
Валентина Радинска
Валери Петров
Велимир Костов
Виктор Барух
Виктор Пасков
Владимир Зарев
Владимир Янев
Вътьо Раковски
Владимир Трендафилов

Ганчо Савов
Георги Борисов
Георги Господинов
Георги Гроздев
Георги Константинов
Деян Енев
Димитър Гулев
Димитър Кирков
Димитър Стефанов
Здравка Евтимова
Здравко Чолаков
Иван Бориславов
Иван Гранитски
Иглика Василева
Иван Матанов
Калин Донков
Кирил Кадийски
Кирил Топалов

Красин Химирски
Кристин Димитрова
Кръстьо Станишев
Лада Галина
Леда Милева
Лиана Даскалова
Лиляна Стефанова
Любомир Левчев
Людмила Григорова
Мирела Иванова
Никола Инджов
Николай Христов
Петър Велчев
Петър Караангов
Севда Севан
Теодора Ганчева
Теодора Димова

MEMBERS LIST OF BULGARIAN P.E.N. 2007

Alek Popov
Alexander Shurbanov
Angel Vagenstein
Anton Donchev
Atanas Nakovski
Bogdana Zidarova
Bojko Lambovski
Boris Jogov
Boyan Biolchev
Valentina Radinska
Valeri Petrov
Velimir Kostov
Victor Baruh
Victor Paskov
Vladimir Zarev
Vladimir Janev
Vutyu Rakovski
Vladimir Trendafilov

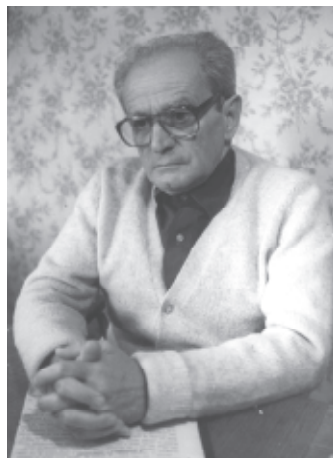
Gancho Savov
Georgi Borisov
Georgi Gospodinov
Georgi Grozdev
Gueorgui Konstantinov
Deyan Enev
Dimitar Gulev
Dimitar Kirkov
Dimitar Stefanov
Zdravka Evtimova
Zdravko Cholakov
Ivan Borislavov
Ivan Granitski
Iglika Vassileva
Ivan Matanov
Kalin Donkov
Kiril Kadiiski
Kiril Topalov

Krassin Hamirski
Kristin Dimitrova
Krastio Stanishev
Lada Galina
Leda Mileva
Liana Daskalova
Liliana Stefanova
Ljubomir Levchev
Ljudmila Grigорова
Mirela Ivanova
Nikola Indzhov
Nikolay Hristozov
Petar Velchev
Petar Karaangov
Sevda Sevan
Teodora Gancheva
Teodora Dimova

ВАЛЕРИ ПЕТРОВ е роден през 1920 г. в София, където и завършва медицина. След като през есента на 1944 г. България обявява война на Германия той е военен кореспондент на фронта. После е журналист и редактор в радиото и в популярния сатиричен вестник “Стършел”, както и дипломат в Италия.

Поет, киносценарист, драматург и преводач, Валери Петров е човек, чийто авторитет далеч надхвърля “рамките” на културния живот. Автор е на прекрасни филмови сценарии, на нежна любовна лирика, елегантни сатирични поеми със силен граждански заряд и стихове за деца. След дебютната му книга “Стихотворения”, 1949, следват многократно преиздавани поетични сборници и поеми, сред които “В меката есен”, “Дъжд вали, слънце грее”, “Сатирични поеми”, “Пет приказки” (за деца), “Разтворен прозорец” (избрано) и др. Филмите по сценарии на Валери Петров - “На малкия остров”, “Рицар без броня”, “Йо-хо-хо” и др. - са предизвикали интереса на не едно поколение. Сред пиесите му са заглавия като “Когато розите танцуват” и “Лунната стая”.

Валери Петров е и преводач на английска, руска и италианска литература. Превеждал е Киплинг, Жак Превьер, Миклош Радноти, Трилуца. Негова е заслугата за такова капитално дело като пълния превод на шекспировите драми и “Фауст” на Гьоте. Носител на най-високия български орден “Стара планина”.

VALERI PETROV was born in 1920 in Sofia, where he graduated from the Medical University department. When in the autumn of 1944 Bulgaria declared war on Germany, he became a war correspondent. Later he worked as a journalist and editor both at the radio and in the popular satirical newspaper *Starshel* (Bulgarian word for hornet), and as a diplomat in Italy.

A poet, scriptwriter, playwright and translator, Valeri Petrov is a figure, whose authority goes beyond the realm of cultural life. He is author of magnificent film screenplays, fine love poetry, elegant satirical poems, characterized by an outstanding civic fervour, as well as of poems for children. His literary debut with *Poems* in 1949 is followed by poetry collections and epic poems, such as *In the Mild Autumn*; *The*

Rain is Falling, the Sun is Shining; *Satirical Verses*; *Five Stories* (for children); *An Open Window* (selected poems), etc., which have gone through numerous editions. The films after Valeri Petrov's scripts, like *On the Little Island*, *A Knight without Armour*, *Yohoho*, have attracted the attention of a number of generations. *When the Roses Are Dancing* and *The Moon Room* are titles, representative for his dramatic works.

Among his achievements as a translator from English, Russian and Italian are such major contributions as the translation of the complete works of Shakespeare and Goethe's *Faust*. He has also translated works by Rudyard Kipling, Jaques Preverre, Trilussa, Miklos Radnoti and others. He is a winner of the highest National order “Stara planina”.

АРХИВНИ ПОРТРЕТИ

Тез чела мъжествени и смели,
тез уста, изрекли: “Не от мен!” —
и — под тях — тез шийки изтънели,
сякаш за бесилото след ден.

Снимки от фашистката архива.
Нашите Иван, Леон, Емил.
Знаем, тези снимки са такива —
винаги във фас и във профил,

но когато съвестта гнети те,
чувстваме и ти, и той, и аз:
сякаш първо гледат ни в очите,
а след туй отвърщат се от нас.

PHOTOS FROM THE ARCHIVES

Those manly brows, those eyes so steady,
those mouths unwilling to betray,
and under them those thin necks,
ready to wear a gallows-rope next day:

old Nazi archives saved for us
these pictures of our friends who died,
mug shots, we know, look always thus,
full face and profile, side by side,

yet sometimes guilty thoughts arise
which make us fancy that these men
have looked once deep into our eyes,
and turned their faces from us then.

Transl. Richard Wilbur

ВИК ОТ ДЕТИНСТВОТО

Откъде се намери, откъде се намери,
долетяло до мен като сън,
това тънко “Валери!”, и след малко: “Валери!”,
на децата отвън.

Знам, уви, тоя зов от далечното детство
не за мен, не за мене е той —
викат друг един малък, живеещ в съседство,
едноименник мой.

Но макар че от случки, подобно на тая,
честно казано, малко боли,
аз преглъщам я мълком, защото си зная,
ще е смешно, нали,

ако горе, от своята библиотечна бърлога
се надвеси набръчкан старик
и отвърне с плачливо: “Не ме пускат! Не мога!”
на детинския вик.

A CRY FROM CHILDHOOD

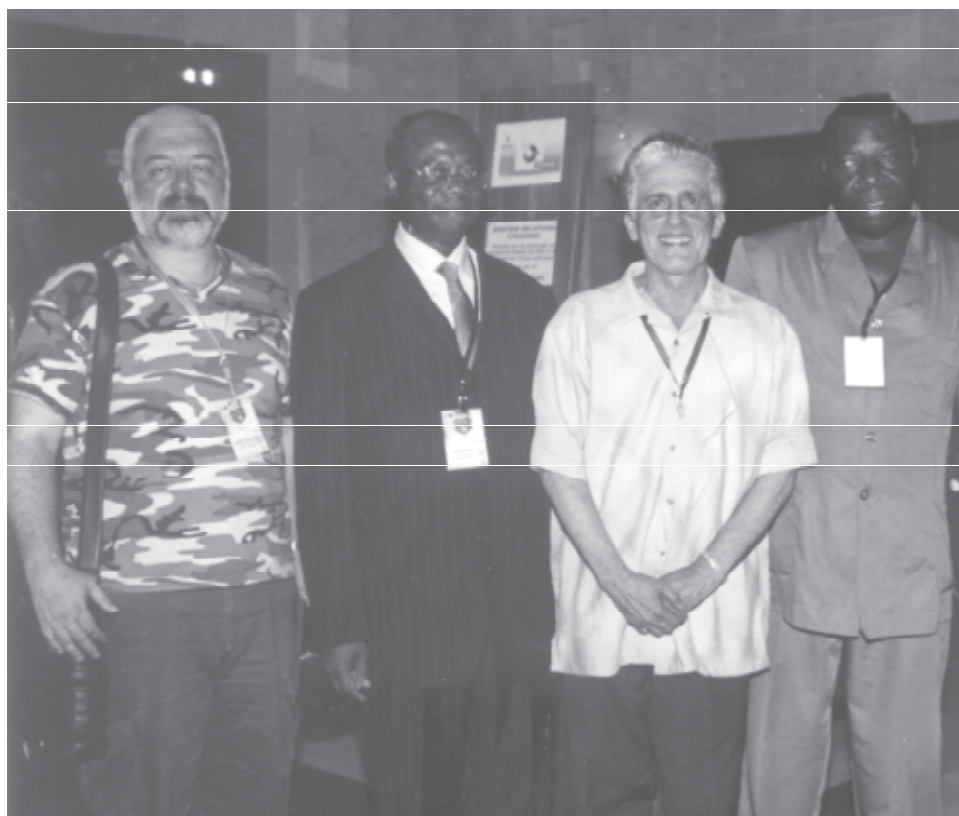
Why must it come just now to trouble me
this sudden, shrill and dreamlike cry of
children calling “Valeri! Valeri!”
out in the street nearby?

It is not for me, that distant childhood call;
alas, it is for me no more.
They are calling out to someone else, my small
namesake who lives next door.

Tough such disturbances, I must admit, are
troubling to my train of thought,
I keep my feelings to myself, for it
would be comical, would it not,

if, from his high and studious retreat,
a gaunt old man leaned out to say
“I can’t come out” to the children in the street,
“I’m not allowed to play.”

Transl. Richard Wilbur

Дакар, 73 конгрес на П.Е.Н.. Нашият делегат Б.Ламбовски с африкански и латиноамерикански писатели.

Dakar, 73th congress of the PEN. The Bulgarian delegate B.Lambovski with writers from Afrika and South America.

БОГДАНА ЗИДАРОВА родена в Габрово. Завършва немска филология в *СУ Св. Климент Охридски*. Първите ѝ стихове излизат в печата през 1958.

Нейната първа стихосбирка *Игра на светлината*, излиза през 1962 г. От тогава е издава 10 книги с поезия за възрастни: *Пресичане*, 1966; *Откъсване от сянката*, 1968; *Слънчеви часовници*, 1971; *Дълго след мен*, 1975; *Един срещу друг*, 1984; *Летният сън на птицата*, 1989; *Великодушни ветрове*, 1992; *Изневиделица*, 1998; *Не питайте едnodневката*, 2002; пет стихосбирки за деца: *Пъстрото петле*, 1964; *Птици с алени пера*, 1975; *Лодка от хартия*; *Пеперуда в тревата*; *Весели чадърчета*, 1990; както и две повести за деца - *Преди да отлетят птичките*, 1972; и *Как бе спасена Троя*, 1984.

Нейни стихове са превеждани на английски, немски, руски, унгарски, арменски и молдавски.

Богдана Зидарова е и преводач от немски и английски. През 1971 г. тя съставя и частично превежда *Антология на съвременната скандинавска поезия*, а през 1986 антологията *Епитафии* на американския поет Едгар Лий Мастърс.

През 2007 е издадена стихосбирката *На огледалното дъно* — избрана поезия.

BOGDANA ZIDAROVA was born in Gabrovo. She graduated from the *St. Clement Okhridski University* in Sofia with a degree in German philology. Her first poems appeared in 1958.

Bogdana Zidarova's first book, *Light Plays*, came out in 1962. Since then she authored 10 collections of poetry (among them: *Crossing Points*, 1966; *Cutting Free from the Shadow*, 1968; *Sundials*, 1971; *Long After I'm Gone*, 1975; *Vis-a-Vis*, 1984; *The Summer Dream of the Bird*, 1989; *Generous Winds*, 1992; *All of a Sudden*, 1998; *Don't Ask the May-Fly*, 2002) and several for children, including two novels, *Before the Birds Fly Away*, 1972; and *How Troy was Saved*, 1984.

Some of her poems have been translated in English, German, Russian, Hungarian, Armenian and Moldovan.

Bogdana Zidarova is also a translator from German and English. In 1971 she compiled and partly translated an anthology of *Modern Scandinavian Poetry* and a selection of poems by the American poet Edgar Lee Masters, entitled *Epitaphs*. 2007 saw the publication of a volume of her selected poetry called *On the Reflecting Bottom*.

КОМЕТА

... И защото
всичко лошо и тъмно,
сполетявало ме до днес,
тежи и затъва
в най-дълбоките мрачини
на забравата,
аз влача след себе си
като комета
опашка от най-сияйните образи и видения,
озарявали моя път през годините,
комета,
стрелнала се от своите небеса
кой знае накъде.

COMET

... Just because
everything bad and dark,
that had befallen me up to this day,
was carried down by its own weight
to the deepest abyss of darkness,
I am dragging behind me,
as a comet does,
a tail of the shiniest images and visions
that used to illuminate my way;
a comet,
soaring up from her own skies
to some destination unknown.

КРИСТИН ДИМИТРОВА е родена през 1963 г. в София. Завършва английска филология в СУ “Св. Климент Охридски”, където сега работи като старши асистент в катедра “Чужди езици”. През периода 2004-2006 г. е редактор в седмичната притурка за изкуство и култура на в. “Труд” — “Арт Труд”.

Автор е на книгите: “Тринадесетото дете на Яков” (1992, поезия), “Образ под леда” (1997, поезия), “Затворени фигури” (1998, поезия), “Лица с преплетени езици” (1998, поезия), “Поправка на талисмани” (2001, поезия), “Кристина Димитрова — избрано” (2002, поезия, триезично издание на български, гръцки и английски), “Таро: вратите навътре” (2002, проза), “Хората с фенерите” (2003, поезия), “Любов и смърт под кривите круши” (2004, разкази). Носител на наградите на в. “Труд” за поезия (1996); награда за поезия на 1997 на “Век 21”; “Златната метафора” на изд. “Аб” (1997); “Иван Николов” на изд. Жанет-45 (1997); втора награда за отборно участие в Олимпиада за поетичен пърформанс, Стокхолм, организирана от ЮОРР (1998); “Аргус” (2001), трета награда за фантастичен разказ; награда за разказ на в. “Труд” за 2003; награда на Сдружение на български писатели за поезия (2003).

Съставител и преводач на книга с избрани стихове на Джон Дън, “Анаграмата” (1999). За превода си получава “Награда на съюза на българските преводачи за поезия” 2004 г.

Стихове и разкази на Кристина Димитрова са публикувани в антологии и литературни издания в Австрия, Англия, Германия, Ирландия, Исландия, Канада, Литва, Македония, Полша, Русия, САЩ, Сърбия, Унгария, Холандия, Хърватия и Швеция.

KRISTINA DIMITROVA — a Bulgarian poet, writer, journalist and translator — was born in 1963 in Sofia. Graduated in English and American Studies from the Sofia University, she now works as an assistant professor at the Department of Foreign Languages. In the period 2004-2006 she was an editor of *Art Trud*, the weekly supplement for arts and culture of the *Trud* Daily.

Kristina Dimitrova is the author of eight books of poetry: *Jacob's Thirteenth Child* (1992); *A Face Under the Ice*, (1997); *Closed Figures* (1998); *Faces with Twisted Tongues*, (1998); *Talisman Repairs* (2001); *Selected Poems* in Greek (transl. by Panos Stathoyannis), Bulgarian and English, (2002); *The*

People with the Lanterns (2003). *A Visit to the Clockmaker* (2005) was translated by Gregory O'Donoghue and published by *Southword Editions*, Cork, Ireland. Kristina Dimitrova is the author of two books of prose — *Tarot: the Doors Within* (LIK Publishers, 2001), non-fiction, and the short-story collection *Life and Death under the Crooked Pear Trees*, (Obsidian Publishing House, 2004). Both have been printed in several editions so far.

Dimitrova's literary awards include five national “poetry of the year” awards, one award (second place) for poetry performance in Stockholm, two awards for best short stories and one for the translation of a selection of John Donne's poetry into Bulgarian.

Translations of her poems and short stories have been published in anthologies and literary journals in Austria, Canada, Croatia, Germany, Hungary, Iceland, Ireland, Lithuania, Macedonia, The Netherlands, Serbia, Poland, Sweden, and USA.

СПОРЕД МНЕНИЕТО НА ЕДИН СПЕЦИАЛИСТ

Ти гледаш мача,
аз правя салатата
само за себе си.
Мисля, че вече знам:
самотата е,
когато си с някой,
който не е с тебе.

ПОВЕРИЯ

Съществува поверие, че когато
някой запали цигара от свещ,
един моряк умира.

Предполагам, сред моряците съществува
поверие, че когато се бръснат накриво,
един филолог умира. И гледат

да не се бръснат.
Важното е
когато мислим един за друг.

ACCORDING TO A SPECIALIST'S OPINION

You are watching
a football match.
I am making salad
just for myself.
I know already
to be lonely is when
you are with somebody
who is not with you.

BELIEFS

Old people say that whenever
someone lights a cigarette from a candle
a sailor dies.

Among sailors, I suppose,
there is a belief that when they shave
in an odd direction, an academic dies.

And they try not to shave.
The point is that we think
about each other.

ПО ВРЕМЕ НА ПЪТУВАНЕТО

Във влака
една унгарка
без предни зъби
ми разказваше
как две от трите ѝ

деца умрели,
а най-големият син

сега е в Америка —
ето ги снимките,
тука е той,
тука е той с жена му.
Тя пушеше български цигари,
или по-точно една много
дълга цигара от Будапеща

до Букурещ, и каза така:
Вече нямам
за какво да живея.
Каза го просто,
ясно, равно,
с достойнството
на беззъбия.

СТЕНАТА ДО ЛЮЛКИТЕ

Децата се люлеят в неземна музика,
три махала отмерват различно време.
На стената на къщата е издраскано

ще се върна за тебе

с ненужно дълбоки букви.

IN THE TRAIN

In the train
an old Hungarian
woman without
front teeth
told me that two
of her children
had died
and her oldest son

is now in America —
these are the photos,
there he is,
this is his family.
She smoked Bulgarian
cigarettes or rather
one very long
cigarette from Budapest

to Bucharest
and she said
“Now I have
nothing to live for”.
Said it simply,
plainly, flatly,
with the dignity
of the toothless.

THE WALL BY THE SWINGS

The children swing to unearthly music,
three pendulums measuring different times.
Somebody has scratched on the house wall

I will be back for you

in needlessly deep letters.

Trans. into English Gregory O'Donoghue

ПЕТЪР ВЕЛЧЕВ е роден през 1944 г. Завършил е испанска и българска филология и философия в СУ “Св. Климент Охридски”.

Литературен критик, есеист, поет и преводач. Издал е 12 стихосбирки, 4 книги с литературна критика, 3 тематични антологии на българската и на световната лирика. Превел е множество чуждестранни поети, между които Ал. Пушкин, М. Лермонтов, Ш. Бодлер, Ал. Блок, Г.Тракл, Р.М. Рилке, А. Мачадо, Ф. Г. Лорка, С. Вайехо.

Носител е на много литературни награди, между които Националната награда за поезия “Димчо Дебелянов”, отличието “Золотая муза”, наградата на Съюза на преводачите за цялостно творчество. Негови стихотворения, статии и есета са преведени на руски, испански, полски, финландски, сръбски и арабски езици. Работи в Института за литература при БАН. Член на българския П.Е.Н.-център.

PETER VELCHEV was born in 1944. He has graduated from Sofia University — Spanish and Bulgarian Philology and Philosophy.

Literary critic, poet, essayist and translator. He has published twelve poetry books, four books of literary criticism, three thematic anthologies of Bulgarian and World Poetry. He has translated a number of foreign poets including Al. Pushkin, M. Lermontov, Ch. Baudelaire, Al. Block, G. Trakl, R.M. Rilke, A. Machado, F.G. Lorca, C. Vallejo.

He was awarded literary prizes, including the National Prize for Poetry “Dimcho Debelianov”, the Prize “Zolotaia muza” and the Prize of the Union of the Bulgarian translators for his entire creative work. His poems and essays have been translated into Russian, Spanish, Polish, Finnish, Serbian and Arabic languages.

Nowadays he is working at the Institute for Bulgarian Literature in the Bulgarian Academy of Sciences. Member of the Bulgarian PEN centre.

ШАХМАТНА ПАРТИЯ

Нанасяш удар... Вражеската свита
след миг ще рухне. Там, върху дъската!
Но другият с коварство те заплита.
Той по-добре от теб пресмята.

Ах, и животът вече не е битка,
а маневриране... Като в шахмата.
Печалбата от мъдростта е плитка,
а смелостта е непозната.

И опустява жаждата за слава.
Омръзва ти дори да се преструваш,
че би могъл да бъдеш рицар.

Денят с добро и зло те раздвоява.
А нощем, като скъп кошмар, сънуваш
ръка в желязна ръкавица.

A GAME OF CHESS

You strike a blow... The enemy suite
Is bound to fall. There, on the board!
The other player won't retreat,
sly moves confuse your sword.

Life's not a battle any more,
It's all manoeuvring... Just like chess.
Wise thoughts get stuck in shallow shore,
No courage in excess.

You leave behind all thirst for glory
And try to play the knight but seem
So tired from above.

Days tell their good and evil story.
Nights send you sweetly in your dream
A hand in iron glove.

Translated into English Kristin Dimitrova

БОРИС ЖОГОВ е роден през 1969 г. в гр. София. Средното си образование получава в Националния класически лицей „Константин-Кирил Философ“, а висше — арабистика — завършва през 1997 г. в Софийския университет “Св. Климент Охридски”.

Публикува стихове в различни списания у нас, а през 2001 г. излиза първата му стихосбирка “Ритмувани пространства”.

Втората му книга „Кръгопис“ е отпечатана през 2005 г., а третата — „Куплети“ — през 2006 г. В момента подготвя четвъртата си стихосбирка.

Негови стихове в превод на арабски език са публикувани в някои от водещите литературни списания в Сирия и Кувейт.

Има три издадени книги в Дамаск (Сирия) - два превода и една монография.

Борис Жогов превежда поезия от и на арабски, гръцки и английски, като негови преводи са включени в различни антологии, сборници и списания.

Негови произведения присъстват в книгата „Съвременна българската литература“, издадена от Министерството на културата на Сирия през 1999 г., както и в антологията “Началото на века — най-нова българска поезия”, издание на Фондация “Ценности” през 2001 г.

Член на Сдружението на българските писатели.

Член на българския П.Е.Н.-център.

BORIS JOGOV is born in 1969 in Sofia.

He completed his secondary education in the National Classical Lyceum “Constantinus-Cyrillus the Philosopher” and his MA in Arabic language, literature and culture he obtained in 1997 in the Sofia University “St. Kliment Ohridski”.

He publishes poetry in different Bulgarian magazines and his first poetic book “Spaces of Rhythm” was appeared in 2001.

His second poetic book “Circle Writings” was published in 2005 and his third poetic book — “Strophes” — was issued in 2006. He is preparing his forth poetic book at the present moment. His poems translated in Arabic language were published in some of the leading magazines for foreign literature in Syria and Kuwait.

He has three books published in Damascus (Syria) - two translations and a monograph.

Boris Jogov translates poetry from and in Arabic, Greek and English and his translations are included in different anthologies, collections and magazines.

His poems are presented in the book “Contemporary Bulgarian Literature”, issued in 1999 by the Syrian Ministry of Culture, as well as in the anthology “The Beginning of the Century — recent Bulgarian Poetry”, issued in 2001 by “Values” Foundation.

Member of the Associations of the Bulgarian Writers.

Member of the Bulgarian PEN.

МОНЕТА

Тази нощ сънувах странен сън
Бях се превърнал в златна монета
Някой ме открадна и ме хвърли навън
Но ме намериха група хлапета

Решиха на карти да ме разиграят
И всеки започна да лъже и да наддава
Защо го правеха не знаех
Но приятно някак си ми стана

Едно момче накрая ме спечели
Прибра се Под възглавницата си ме сложи
Очи затвори Нападнаха го сънища
обезумели
И го пронизаха с отровните си от любов
проядени ножове

Заваля Светкавици бродираха тъмнината вън
Хлапето си събуди В ръце ме взе
и ме целуна
Аз ли бях Какво се случи с моя сън
Може би туй бе поредното бълнуване

Утринното слънце в очите ми блестеше
Станах и намерих под възглавницата
си монета
Дали до мен в леглото някой спеше
Кой знае Прекалил май бях с
канабиса в кафето...

COIN

I dreamed so strange dream all over this night
Somebody has turned me in a gold coin that shines
I was stolen and thrown away from the sight
But a couple of teens found me under the pines

They decided to raffle me so begun plying cards
Each trying to cheat and to overpay money
I don't know why they want this in their hearts
But it was really pleasant and funny

At last a boy won and took me by whim
He put me at home below his pillow on spades
He closed eyes Assaulted him insane bloody
dreams
And stabbed him with their poisonous blades

The rain And lightnings embroidered the darkness
away
The kid was awoken He took me and kissed
me with smile
Was this my dream Was it me Where I strayed
Or this were my ravings charming with guile

The sun in the morning was shining and dazzling
my eyes
A strange coin I found under my pillow after I rose
I wonder if next to me in my bed somebody still lies
Or the cannabis was too much in my coffee Who
knows

ОТНОВО

На Хр. Б.

Облаци пробягват по лятното небе
Обагрени във портокалов и във розов цвят
Сякаш Бог в блаженство е запалил своето
наргиле
Полегнал край фонтана на небесния палат

Заязващото слънце е разпален въглен
И аз дълбоко вдишвам ароматния тютюнев
дим

Мойте чувства пак ли ме излъгаха
Или може би сърцето ми отново се взриви

Влюбен ли съм Не Просто прекалих
със наргилето
Прекалих и с виното на римите не крия
Облян в безумство погледът ми свети
А мислите ми в лудост питат как
да се самоубият

Заплаквам От очите ми стихове потичат
Мой приятел ми подава магичнообкован
бокал

В него ги събирам На кого ли ги обричам
Дали да ги изпия или да ги изгоря
без жал

С ледена вода някой ме полива
И пред мен се прояснява лятното небе
Облаците вече си отиват
До мен остава угасналото наргиле

До мен остава и бокалът със поеми
Те потънали във унес тихо спят
От тях аз най-красивата ще взема
Та с нея да започва новият ми път...

AGAIN

To Chr. B.

Clouds are running quickly on the summer sky
Dyed in charming colors in orange and in rose
As if God in bliss has lighted his nerghileh
up high
And near the fountain of His palace He reposed

The fading sun's the ember glowing with its
flame
And I inhale deeply the flavor of tobacco fume
Did my feelings lie and fool me once again
Or my heart blew up cursed by savage doom

I didn't fall in love Just smoked the nerghileh
too much
I went too far with the wine of rhymes I don't
conceal
My sight's inebriated in madness by the devil's
touch
My crazy thoughts is wailing in suicidal peal

I cry and from my eyes verses start to stream
A friend of mine submits me a faced-in-magic-
bowl
I gather them in it Mischievously they gleam
I drink them No I burn them with no pity in
my soul

Somebody pours on me cold water from a pail
I saw the summer sky to brighten and to gloss
The clouds are gone away and took with them
their veil
The nbrghileh so dead remains with me across

Remains with me the chalise with poems from
my eyes
They're silently asleep and sunk in reverie and
pray
The most beautiful of them I'll take and highly
rise
To lighten and to keep my new poetic way...

Translated into English Boris Jogov

ДЕВЕТ РУМЪНСКИ ПОЕТИ

в превод на Огнян Стамболиев
(Roumanian poetry translated by Ognian Stamboliev)

НИКИТА СТАНЕСКУ

ЕЛЕГИЯ ВТОРА, ГЕТСКА

Във всяка пещера се беше разположил бог.
И ако камък се откъреше,
там бързо се явяваше и разполагаше
на мястото

му друго
божество.

А ако някой мост се разрушеше,
веднага там заставаше новодошлият бог.

Понякога по пътя от асфалт се появяваше
голяма
яма
и в нея настаняваше се ново божество.

Приятелю, недей нарочно или без да искаш,
да режеш днес ръцете или пък нозете си —
веднага върху раните ти още незараснали
ще сложат някой бог —
и ти ще трябва да се молиш
да бъдеш туй, което вече ти не си
и няма никога да бъдеш.

Борецо, ти се погрижи
очите си да не изгубиш,
защото бързо ще те занесат и ще те сложат
във орбита на някой бог.

Той ще стои спокоен, цял от камък,
а ние ще напрягаме души, за да го славим.

И ти, приятелю, ще трябва да се
понапрегнеш
и да го славиш като големец.

МАРИН СОРЕСКУ

ОХЛЮВ

Охлювът залепи очите си
с восък,
скри глава в гърдта си,
сви се в себе си.

Над него остана
черупката —
съвършена материя —
опротивяла му отдавна.

Около черупката
дебне останалият свят,
създаден по закони,
които също са му опротивели.
А в центъра на тая
вселенска скука —
той,
охлювът,
е сам на себе си опротивял.

АНА БЛАНДИАНА

СПОКОЙСТВИЕ

Станях послушна —
не скърцам със зъби.
Не треперя от гняв.
От любовта се отказах:
избягах от нея,
на улицата я изоставих,
но тя ме откри,
застана на прага.
Чух я как диша през нощта.
Сутринта я съсякох,
до крайпътен кръст я погребях,
но мястото не помня —
знак не поставих.

Станах послушна —
не скърцам със зъби.
Мога само очи да затворя,
здроаво клепахи да стисна.

ТРЯБВАШЕ

Трябваше да се родим старци,
за да бъдем по-мъдри,
да решим по-добре съдбата си,
да познаваме пътищата.
Да бъдем млади след това,
да постигнем разцвета на силите си
и да влезем в царството на любовта —
вече съвсем млади.
Да се превърнем в деца
в рождения час на нашите деца
и те да бъдат по-големи от нас,
да ни научат да говорим,
да ни люлеят, преди да заспим.
И ние да станем още по малки,
малки като зрънце от грозде,
малки като зрънце
от мак.

ЙОАН АЛЕКСАНДРУ

В ОЧАКВАНЕ

Исполинска жена ражда в мъки
великан.
Цялата в пот —
като планети са капките.
А не може да роди
вече хиляди години.
В мъки страда тя
и детето.
Но не могат да се откъснат
един от друг.
И кой може да им помогне?

Толкова сме дребни
на тази нищожна планета —
ах, като мравки пъплим!
Падне ли върху нас
капка от нейната пот —
ще потънем!
В бездната ще изстинем.

ДЖОРДЖЕ АЛБОУ

АНТИЧНО

Изгубена е битката!
Да можем да се промъкнем
отвъд земята —
смъртта ни би останала
назад.

Безстрашни войни,
духът ми
напусна тленното ми тяло.
Отиде горе,
да се бие там с боговете!

А тялото ми тук
все тъй понася удари.
Къде сте, храбри войни?
Ще ви отпратя с бичове в полето,
земята да нашибате,
задето погълна алчно
нашите тела...

АДРИАН ПОПЕСКУ

БАНЯ

Франц Й., Франц К., Франц Х., се къпят в
банята.
Първият Франц, императора, в мраморна
вана,
в своята резиденция в Шьонбрун —
водата е нормална, двайсет и осем градуса.
Шест камериерки го чакат с меки хавлии.

Вторият Франц — в циментова килия,
прозорец с решетки, покрити с боя стъкла,
душ — доста хладен, таван нисък съвсем.
Ф. с тревога поглежда към вратата желязна.

Третият Франц, наел гарсоньера —
доста удобна, приятна на вид —
лежи в емайлирана вана
и сините вени на ръката си той изучава.

Императорът в топлата вана обмисля
новините последни по държавните граници,
пита се: "Да подаря ли на малката Клерхен
павилиончето, дето е долу, в горичката?"

Франц К. побутва с крака си бос
хлебарката черна, тръгнала към решетката на
канала.
Удря с юмруци вратата —
по-скоро дано се отвори.

Последният Франц рязко скача,
разкършва своето тяло на римски патриций
от епохата на упадъка, енергично разтрива
гърба си
с груба кърпа и използва съответно бръснача.
С елегантен жест закопчава маншета си ляво,
слага електронен часовник, привежда
в ред и брадата си — същински фавън.
После излиза в града —
коректури в печатницата. Халба бира.
После кара се с някой.
Ала мислите му все там са — в топлата вана,
и в леглото уханно, с аромат на босилек и
хвойна.
Египетска ладия, понесена от водите на Нил.
Там жена, или може би гроб,
който го чака...

МАТЕЙ ВИШНИЕК

ДНЕС МОЖЕШ ДА ОСТАНЕШ...

Днес можеш да останеш вкъщи —
казваше татко —
можеш да си починеш и ти,
ако искаш вземи куция кон,
изведи го в гората
и му тегли куршума.

Днес можеш да не идваш на учение —
казваше сержантът —
можеш да останеш тук,
да се пошляеш и ти,
ако пък искаш — вземи куция кон,
изведи го в гората
и му тегли куршума.

Сега ще бъда твоя —
прошепна любимата, —
чуваш ли, ще бъда твоя!
Ти само вземи куция кон,
изведи го в гората
и му тегли куршума...

ДАН СКОРДЕЛИ

ФРАНСОА ВИЙОН

крачи все напред
в мартенската нощ

бесилката — най-вярната любима —
съчувствено въздиша

самотен гарван на въжето висне,
за да възкръсне

това е всичко,
което за него знае

пие виното си франсоа вийон
и не забравя да благослови дори снега

РАБОТНИК В ТРАМВАЯ

жена и три деца,
а може би и стара майка,
почиват в лявата му длан —
потънала е тя на мантата синя в джоба,
а дясната
подава картата на контрольора
в студа на ноемврийската утрин.

МИРЧА ДИНЕСКУ

ТАНЦ

Смъртта чете на улицата вестник,
покрил очите на издъхналия просяк.
Навсякъде е тя! И в кръчмата
със чаша вино,
и на полето бойно до войнишката палатка.
Вземи, изчеткай дрехата ѝ,
прашните обувки.
Бъди ѝ цял живот залог безценен!

Ако откажеш, във кръвта ти неспокойна,
ще светне позлатената плешивост
на цариградската джамия-църква
„Света София”.

...Ти залюлей веригата си, смърт,
танцувай
във ритъма на робската мелодия.

Сърцето ми тупти сега,
ту с пулса на Византия,
ту с пулса на Европа, ту на Ориента...

СРЕДНОЩНА МОЛИТВА

Нехранимайковци петима,
напили се като казаци снощи,
принудихме с ножове ватмана,
да кара, като отминава всички спирки —
да стигнем бързо крайния квартал.

„Защо не пуснеш, Господи, по Дъмбовица,
океански параходи?
Защо в Будещ летище не откриеш
от Изтока до Запада?
Защо ни караш, Господи, да се наливаме
със изветряла бира,
очите вперили във вентилатора тиранин,
въртящ железни пръчки застрашително
под окадения таван на кръчмата,
която скоро със гнева си ще подпалим!”

10-та П.Е.Н. конференция в Охрид, 2007. Поетът Вътйо Раковски на литературно четене в църквата "Св. София".

The Tenth Ohrid PEN Conference, 2007. The Bulgarian participant, the poet Vutyo Rakovski at the literary reading in the St. Sophia Ancient Church.

БАРБАРА БЮХНЕР — АВСТРИЯ

*В превод на Фросина Парашкевова
(Austrian prose, translated from German: Frosina Parashkevova)*

Родена през 1950 г. във Виена, Барбара Бюхнер принадлежи към поколението на съвременните австрийски писателки феминистки. Като талантлива журналистка тя е сътрудничила на различни вестници и списания. Първите ѝ литературни публикации (кратки разкази) са се появили именно там. Освен това тя самата прави илюстрациите към своите разкази. През 1977 г. е удостоена с държавна награда за журналистически постижения в интерес на младежта.

Майсторски написани от нея криминално-фантастични разкази от типа "с неочакван край" са публикувани в различни антологии на Виенското женско издателство и представляват увлекателно четиво както за възрастни, така и за по-млади. Има и самостоятелни издания на романи и сборници.

Представените тук два разказа са от сборника "Произшествие в Magic Land". При спиране на тока в малък хотел гостите му се събират във фойето и в очакване да бъде отстранена повредата си "убиват" времето, като си разказват "преживяни от тях" криминално-фантастични истории.

СМЪРТТА НА ЕДА ЗЕЛЕ

Еда Зеле умря така, както умират много други богати, стари, самотни жени: от счупване на черепа на много места. Кой ѝ го беше причинил, така и не можа да се изясни въпреки всички усилия на полицията.

На осмия ден след престъплението Еда Зеле беше погребана със скромно тържество. Върху ковчегата ѝ беше поставен един отвратителен масивен венец от твърди листа в бронзов цвят и черни ленти — дарение от Дамския съюз, към който тя се числеше от двайсет години. Но от дамите не беше дошла нито една. Беше точно така, както и предполагаш: аз бях единствената, която тръгна след ковчегата. И явно единствената, на която Еда действително липсваше.

Имаше и двама служители от криминалната полиция. Чух как клисарят каза на единия от носачите, че те сигурно са нейни роднини — макар дори една старица като мен от сто метра да можеше да различи, че са ченгета. Но те поне бяха скромни и учтиви и вървяха на пет крачки след мен, с шапки в ръка. В крайна сметка аз бях единствената опечалена, а те всъщност не бяха никой — поне никой, що се отнася до Еда Зеле.

Когато се появили на мястото, всичко беше отдавна приключило.

Наблюдавах как четиримата погребални служители в тъмните си ливреи се подпряха на катафалката с ковчегата и я забутаха бавно по алеята нагоре. Свещеникът вървеше отпред, следван от две момчета с професионално меланхоличен поглед, които носеха един кръст и котлето със светена вода. После зад катафалката крачех аз в кафявия си шлифер — отвратително неподходящ за погребение, но нямаш друг, а зад мен — двете ченгета, които се оглеждаха на вси страни дали пък престъпникът няма да се завърне при жертвата си. Инспекторът или комисарят, или какъвто им е там шефът, ми беше казал, че престъпникът бил някой от тези тъпи млади убийци, които пребиват до смърт стари жени и в страха и възбудата си дори не забелязват къде са били скрити парите. Така ми каза той, защото всичките пари и всички спестовни книжки, които Еда притежаваше, си лежаха непокътнати в голямата метална касетка в гардероба ѝ, а липсваха само двеста шилинга дребни пари, които тя винаги държеше на открито в една порцеланова купичка под огледалото в антрето.

Попита ме също дали не е била непредпазлива жена, разказваща на всички за богатството си. Не, отвърнах аз, със сигурност не е била такава. Тъкмо напротив. Тя винаги е твърдяла, че е много бедна.

Но аз, естествено, бях разбрала, че това не е вярно — просто защото аз самата съм бедна. Забелязах го, когато за първи път отидохме с Еда на кафене, а оттогава има вече петнайсет години.

Аз си поръчах едно кафе и кифличка, тя обаче си поръча кафе и сода, и един ликьор, после още един, както и два от безбожно скъпите еклери с крем мока. И през цялото време, докато аз като че ли си бях глътнала езика, тя се оплакваше колко ужасно зле е.

Това не го споделих със служителя, но понеже ме гледаше така изпитателно, аз му разказах нещо друго. Че Еда винаги е носила едни и същи дрехи — сива пола и сива жилетка. (Така облечена я бяха и намерили.) Когато я питаха за това, тя всеки път казваше с полуобиден, полуплачлив глас: "Не мога да си позволя нещо повече. Вие изглежда ме преценявате напълно погрешно, мила... Та аз нямам средства да си купя по-хубави дрехи." Тя често се простудяваше и тогава твърдеше същото, само дето тогава ѝ липсваха средства за отопляване на това огромно като дворец жилище. Комисарят или пък инспекторът беше доста интелигентен, макар и още млад, защото каза, че щом аз съм го разбрала, значи и някой друг би могъл да го разбере, нали?

Съгласих се с него. Но когато след това той попита кой би могъл да бъде този друг, трябваше да пасувам. Еда Зелe нямаше роднини и приятелки — с изключение на мен. А мен той не би могъл да заподозре, или?

Начинът, по който ме погледна, беше почти обиден. Е, да, вярно — не съм вече млада и съм доста пълна. Тип жена съм, която безпристрастни свидетели описват като “едра възрастна персoна с неподлежащо на описание облекло”. Освен това аз не наследявам и един шилинг от богатството на Еда. Та ние не бяхме роднини, а че би могла да ми завещае нещо... не, Еда не беше такава.

По-скоро би ме прескочила, ако лежах умираща на улицата!

Още си спомням — това не го разказах на служителя, защото ме беше срам — как веднъж отидохме заедно на опера, а представлението свърши късно вечерта и навън валеше, сякаш идваше краят на света. Пред операта стояха таксито, но такситата са непостижим разкош, когато човек трябва да живее с такава нищожна пенсия като моята.

И аз казах предпазливо: “Майчице мила! Докато дойде трамваят, ще се намокря до кости.”

Еда беше самото състрадание. “Бедничката!” — извика тя. — “Та вие дори чадър нямате!”

“Да” — отвърнах аз. — “Съвсем друго си е, ако можех сега да се кача на такси и да се прибера стоплена и суха у дома...”

Еда ме хвана за ръка и ме погледна в очите, като че ли току-що някой беше умрял... “Бедничката!” — повтори тя. — “Само не се простудявайте! Побързайте да се приберете и веднага си легнете...”

След което се качи на едно такси и си замина към къщи, на топло и сухо, а аз се прибрах като току-що изкъпан пудел и два дни лежах болна.

Така биваше и когато излизахме заедно да хапнем. Веднъж, ама тогава не можах да се въздържа и отбелязах, че направо си е мизерия да трябва да седиш само на супичка и парче сладкиш, докато други хора — точно както правеше Еда цялата вечер — се тъпчат с кордон бльо и салата, с кафе и шварцвалдска черешова торта. Но тя изобщо не сметна, че това се отнася за нея. Погледна ме с мъртвешки студения си поглед и рече: “Само да можех да ви помогна, Ада!”

“Понякога ми идва да ревна” — казах аз и си беше така.

Тя пак ме погледна със сякаш току-що съкрушено сърце и каза: “Поплачете си, Ада! Поплачете си! Това ще ви облекчи.”

Всичко това не го разказах на криминалния комисар или криминалния инспектор. Кой се интересува всъщност от подробности от живота на две възрастни жени? Освен това Еда беше единствената ми приятелка и аз не исках да говоря нищо лошо за нея. Макар тя да ме бе измъчвала. В крайна сметка беше я постигнала отвратителна смърт, нали? Когато пристигнах на местопрестъплението, бяха я откарали вече, но по плочките в антрето се виждаха множество тъмни, слузести петна, а криминалният служител ме хвана за ръка и ме преведе много внимателно покрай тях, за да не унищожа никакви следи. Дори вратата затвори, докато ми задаваше въпроси във всекидневната. Човек би помислил, че отвън в антрето беше избухнала някаква ужасяваща епидемия, така внимателно се занимаваха с петната, надянали гумени ръкавици.

Служителят ме попита дали Еда е имала врагове. Или приятели. Не, казах аз. Нито едното, нито другото. Тя беше просто една от тези възрастни жени, които не обичат никого освен други възрастни жени, но и те не я обичаха кой знае колко. Тя се държеше винаги така, сякаш беше олицетворение на доброто, а целият свят я малтретира и тъпче...

На нея ѝ харесваше, когато някой плаче. Тогава тя седеше и попиваше тези сълзи в себе си, докато не набъбнеше като гъба от тях. “Поплачете си, Ада, оплачете си.” Беше направо стръвна за сълзи, така както други възрастни жени направо си умират за самолетни или автомобилни катастрофи. А сега самата тя беше убита и нямаше никой, който да поплаче за нея.

Зарадвах се, че на погребнието ѝ валеше. Това някак си правеше всичко по-леко за мен.

Въпреки това аз никога не бях изоставяла Еда. Не знам как да го кажа, обаче всеки път, когато тя ме поглеждаше по този начин, аз ѝ вярвах — не съм, но почти. Тя можеше да те погледне така, като че ли наистина се опитва да ти помогне, влагайки и последните си сили, но не смогва. И всеки път всичко приключваше с това, че си казвах: “Няма никакво значение.”

Просто не можех да се откъсна от нея. Докато вървах след ковчега върху катафалката, аз се чувствах така, като че ли някой беше опразнил половината ми жилище. Такова усещане имах. Там, където беше присъствала Еда, сълзливата, свидливата, притворната Еда, сега там зееха празнини, в които още можеше да се долови силуетът ѝ — точно както като изхвърлиш някоя мебел и на стената продължат да личат нейните очертания.

Смешното е, че винаги съм имала чувството, че дължа нещо на Еда. Не можех да се отърва от мисълта, че е трябвало само да намеря точната дума и тя би ми поръчала кордон бльо и би ме взела в таксито. Но аз просто не я намирах. Когато понечвах да се оплаквам, тя — още преди да съм довършила изрече-

нието си — ме поглеждаше така, като че ли току-що ѝ бях причинила нещо ужасно, и със сетни сили искаше да ми прости. Какво да правиш в такъв случай?

Дъждът се усили. Двете ченгета зад мен отвориха чадърите си — два абсолютно еднакви чадъра. Много ми се щеше да разбере дали не ги получават от някакъв държавен контингент. Аз също отворих чадъра си. Дори и сега Еда лежеше на топло и сухо в ковчеза си, а ние, които вървахме след нея, се бяхме промокрили.

Само че там, за където се беше запътила Еда сега, нямаше нито кордон бльо, нито шварцвалдска черешова торта.

Единият от двамата служители ускори крачка. “Вие” — попита той, като се стараеше усърдно да придаде някаква мекота на грубоватия си глас, — “вие роднина ли сте?”

“Не” — отвърнах. — “Аз съм само... Ние просто дълги години бяхме приятелки.”

“Моите съболезнования... трагичен край” — додаде той.

“Да” — съгласих се учтиво.

На мен обаче изобщо не ми се струваше трагичен. От петнайсет години — откакто я познавах — Еда правеше физиономии, като че ли трябваше да носи на крехките си плещи цялото страдание на света. Всеки, който ѝ се изпречеше, тя поглеждаше така, като че ли току-що я беше наранил смъртно. Докато най-накрая се намери някой, който наистина я беше ранил смъртно.

Младият криминален служител до мен се прокашля. “Ние” — каза той — “естествено ще предприемем всичко, за да разкрием убиеца на вашата... вашата позната.”

Аз кимнах. Дъждовните капки отскачаха от гумираната ми шапка. Беше мило от негова страна да каже това. Явно трябваше да прозвучи утешително. Като че ли мъртвата би имала някаква полза от това дали ще бъде намерен убиецът ѝ.

Освен това те никога нямаше да намерят убиеца на Еда.

Защото дървената статуя, с която аз я бях убила, отдавна бях изгорила в малката си печка, също както и домашната роба, по която краят на Еда беше оставил следи. А освен това никой не би допуснал, че една дебела стара жена би могла да извърши такова деяние.

Кой изобщо допуска, че дебели стари жени могат да направят каквото и да било?

*Момент от дискусиите по време на 73-тия конгрес на П.Е.Н.
в Дакар, Сенегал, 2007*

*Discussions during the 73rd PEN congress in Dakar,
Senegal, 2007*

През септември 2007 председателят на Българския П.Е.Н.-център, поетът Георги Константинов беше награден с националната награда “Гео Милев” за цялостно литературно творчество.

In September 2007 the president of the Bulgarian PEN, the poet Gueorgui Konstantinov was awarded the National prize *Geo Milev* for his contribution to the national literature.

“THE DRAFT COPY OF HISTORY” AND “THE CLEAN COPY OF LOVE”

“The appearance of each new poetic book of Gueorgui Konstantinov takes us by surprise with its lyrical mood or satirical fervour, with commonplace matters or cosmic thrill. Surprising are even their titles: *A Smile Is My Capital* (1967) or *Wakeful Coma* (1996), *A Sociable Lonely Man* (1982) or *The Man Is a Question* (2005)...

Amidst the weeds of mediocrity and the mist of pretentious graphomania, disguised with pseudomodernism, the gentle but virile voice of Gueorgui Konstantinov can be heard. For the last 7-8 years we have met with some of his best and most significant poetic books: *I love you up to here* (1995-2001, with a print of 25000 copies), *A Tree and a Bird* (1998, in Bulgarian and in English), *God’s Left Hand* (1999), *Aspirin Snow* (2002), *60 Pages of Poetry* (2003), *Evening Rainbow* (2006)...

I often wonder: Why do I like his poetry? What more has he to offer than the achievements of the master lyrical poets abounding in our literature? His poetry is so appealing, first of all because of his innate sense of the beautiful, combined with a disposition to remain faithful to the truth. Or maybe because of the fine touch of lyric irony. Or because of his unexpected metaphors, sketched in an unusual way — like signs of a joyless destiny in an age full of meanness.

Morover, the poet in his exquisite intransigence reveals even through minute details the boundlessness of the Universe:

“Right above my head lit up/ a long thread of a meteor./Beware! The Universe is handing/ a golden fishing line to me.” Or the poet delights in “the most exciting masterpiece” — “A tiny green tree, blinking under the rain”... Strange, but logical are the associations of the poet’s thought. Konstantinov keeps searching. And he finds the philosophical grain in a most natural way: “The road of silk starts/ from the silkworm.../ The rest is a development!”

And the poem “A Tree and a Bird”:

A pair of fluttering wings
On the thin top of the tree.
The bird seems to be flying,
While, in fact,
It is perched there...

A magic instant,
When
The bird has roots,
And the tree
Has wings.

Gueorgui Konstantinov’s poems overwhelms us with his simple but deep and most impressive language. And my wish is that the poet’s heart keeps its inspired beat in this “heartless time”. So that “the draft copy of history” and “the clean copy of love” could come to us poetically reflected”.

Ana Alexandrova — poet and literary critic

Книги, посветени на великия български поет Гео Милев
Books by Geo Milev — a great Bulgarian poet (1895-1925)

На последното си събиране Българският П.Е.Н. - център избра с тайно гласуване свои нови членове: Владимир Зарев (белетрист), Владимир Янев (литературен критик и поет), Иван Бориславов (поет и преводач), Иван Гранитски (литературен критик и поет), Петър Велчев (литературен критик и поет), Теодора Димова (белетрист).

Беше гласувано и решение предишните председатели на центъра Леда Милева и Лиляна Стефанова да бъдат почетни председатели на Българския П.Е.Н.

В началото на тази година романът на българския белетрист Владимир Зарев "Разруха" излезе на немски език. В множеството рецензии, появили се в немския печат, романът се оценява изключително положително, като се подчертава неговата съвременна чувствителност и "балзаковска" пластичност.

През май т.г. в сръбския град Димитровград, по покана на Сръбския П.Е.Н., се състоя творческа среща между писатели от двете съседни държави. От страна на Българския П.Е.Н. взеха участие писателите: Кристина Димитрова, Ганчо Савов, Георги Константинов, Димитър Гулев, а така също и Бойко Златев — автор на дебютна стихосбирка, получила наградата на Българския П.Е.Н. От сръбска страна участваха голяма група писатели, сред които Вида Огнянович — председател на Сръбския П.Е.Н., Неда Бобич — секретар на центъра, Велемир Костов — директор на Нишкото издателство "Братство" и др.

В края на септември т.г. в къщата-музей "Гео Милев" беше представено първото цялостно, петтомно издание на съчиненията на големия български поет, публицист, преводач и художник Гео Милев. То е осъществено от издателство "Захарий Стоянов" — под редакцията на Леда Милева, Иван Гранитски, Петър Велчев и Георги Янев. Състоя се и творческа конференция на тема: "Гео Милев — модернист, европеец, патриот", в която взеха участие Никола Инджов, Ружа Маринска, Филип Панайотов, Владимир Янев, Бойко Ламбовски и др.

At its latest meeting the Bulgarian PEN Centre elected new members through secret voting: Vladimir Zarev (prose writer), Vladimir Yanev (literary critic and poet), Ivan Borislavov (poet and translator), Ivan Granitski (literary critic and poet), Peter Velchev (literary critic and poet), Teodora Dimova (prose writer). A decision was also voted for all the previous chairmen of the Centre, namely Mrs Leda Mileva and Mrs Liliana Stefanova, to become honorary chairmen of the Bulgarian PEN.

At the beginning of this year the novel "Downfall" of the Bulgarian writer Vladimir Zarev was published in Germany. It was met with a flush of favourable reviews in the German press, stressing its contemporary sensitivity and Balzac-like imagery.

In May this year in the Serbian town of Dimitrovgrad a meeting of writers from the two neighbouring countries was held at the invitation of the Serbian PEN. The Bulgarian PEN was represented by Kristin Dimitrova, Gancho Savov, Gueorgui Konstantinov, Dimiter Gulev and Boiko Zlatev — a debutant author, winner of the Bulgarian PEN Prize. The Serbian side was represented by a large group of writers, among whom Vida Ognjanoviu, President of the Serbian PEN, Neda Bobiu, secretary of the Centre, Velemir Kostov, Director of the "Bratstvo" Publishing House in Niš, etc. The meeting ended with a literary reading in the House of Culture in Dimitrovgrad.

At the end of September the premiere was held of the first five-volume edition of the works of the great Bulgarian poet, publicist, translator and artist Geo Milev. The premiere took place at the Geo Milev museum-house. The edition has been launched by the "Zahari Stoyanov" Publishing House under a board of editors including such experts as Leda Mileva, Ivan Granitski, Peter Velchev and Georgi Yanev. A conference was held to mark the edition under the title of "Geo Milev — a modernist, an European, a patriot", which was attended by Nikola Indjov, Ruja Marinska, Filip Panayotov, Vladimir Yanev, Boiko Lambovski, etc.

Този брой на бюлетина „Български П.Е.Н.“ излиза с подкрепата на Национален Фонд Култура.
The present issue of the Bulletin „Bulgarian PEN“ was published with the support of the National Found Culture.

Броят на бюлетина се разпространява и чрез ИНТЕРНЕТ.